

Maakuntaudistuksen muutosryhmän kokous / 15

Aika: Perjantai 7.9.2018 klo 13:00 - 15:00

Paikka: Vanajantie 10 B, nh. Kokousparvi 5 krs.

Osallistujat: Anna-Mari Ahonen, Hämeen liitto, pj.
Tommi Muilu, Hämeen ELY-keskus, varapj.
Sari Hietala, Etelä-Suomen AVI
Pekka Voutilainen, Hämeen TE-toimisto
Anita Salonen, Hämeen ELY-keskus
Kari Kivikko, Hämeen ELY-keskus
Petri Talikka, Kanta-Hämeen pelastuslaitos
Esa Pulkkinen, Kanta-Hämeen pelastuslaitos
Heikki Pusa, Hämeen liitto
Osmo Väistö, Hämeen liitto
Harri Mäkelä, Hämeen ELY-keskus
Eija Mannisenmäki, Hämeen TE-toimisto
Markku Pajja, Leena Haimi, Forssan seutu
Ari Uotila, Kaisa Tyni, Hämeenlinnan seutu
Jouni Riihimäki, Pardia
Paula Mustonen, Mari Pirttiniemi, JUKO
Matti Lipsanen, Oma Häme/Hämeen liitto
Sirpa Yli-Kerälä, Oma Häme
Riikka Järvinen, Oma Häme, sihteeri

Asialista:

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Ajankohtaiskatsaus maakuntaudistuksen valmistelusta

Matti Lipsanen esitteli ajankohtaiskatsauksen sekä valtakunnallisesta että Kanta-Hämeen ajankohtaisesta valmistelusta. Valtakunnallinen sote- ja maakuntaudistuksen työryhmä on julkaissut uuden tarkennetun valmistelun kokonaisuikataulun. Maku-tehtävien valmistelulle ei ole tällä hetkellä erityistä kiirettä.

Matti kävi läpi ehdotuksen HE 15/2017 ja HE 14/2018 käsittely- ja voimaantuloaikatauluksi. Todettiin, että aikataulu on lyöty päivälleen lukkoon.

VM:n vuoden 2018 rahoituspäätöksiä odotetaan tehtävän siten, että maakuntavalmistelua pystytään nykyisellä rahoituksella viemään läpi maaliskuun loppuun asti.

Väliaikaishallinnolle ja maakunnalle on varattu rahoitus valtion vuoden 2019 budjettiin.

Vertailtiin erilaisia maakuntauudistuksen toteutusvaihtoehtoja: Jos lakiesitykset tullaan hyväksymään hallituksen aikataululla. Väliaikaishallitus aloittaa tässä tapauksessa 1/2019. Siirtyminen toimeenpanovaiheeseen tapahtuu valtion rahoituksella. Jos lakiesitykset eivät ehdi eduskuntaan aikataulusyistä tai niitä ei hyväksytä eduskuntakyselyssä. Päätetäänkö sote- ja / tai maakuntavalmisteluja jatkaa siltarahoituksella.

Kolmantena vaihtoehtona on, että lakiesitykset eivät ehdi eduskuntaan aikataulusyistä tai niitä ei hyväksytä eduskuntakäsittelyssä, jolloin valmistelu puretaan alas. Tällaisessa tilanteessa herää kysymys maakunnan omista jatkosuunnitelmista.

Puheenjohtaja totesi politiikan tekevän tällä hetkellä työtään ja maakunnallisten toimijoiden tehtävänä on yrittää ymmärtää tilannetta. Hän totesi, että Eduskunnassa uudistukseen liittyviä lakiesityksiä valmistele monta valiokuntaa, jolloin on mahdollisuus aikataulun venymiseen. Hämeen liitto on yhteydessä kuntien kanssa vaihtoehdoisen maakunnallisen sote-ratkaisun, kuten kuntayhtymän, valmistelun käynnistämisen mahdollisuudesta. Tyhjiön syntymistä valmisteluun pyritään välttämään.

Esitys: Muutosryhmä merkitsee maakuntauudistuksen ajankohtaistilanteen tiedoksi.

Päätös: Merkittiin ajankohtaiskatsaus tiedoksi

4. Maakunnan ohjausmalli ja järjestäjän tehtävät

VM:ssä ja STM:ssä laaditun järjestäjän käsikirjan mukaan maakuntien toiminnassa palvelujen järjestäminen ja tuottaminen erotetaan toisistaan sosiaali- ja terveystaloudissa, pelastustoimen ja varautumisen palveluissa, kasvupalveluissa sekä lomituspalveluissa. Maakunta on konserni, jossa edellä mainituissa toiminnoissa palvelutuotanto erotetaan omaksi tuloyksiköksi. Maakuntajärjestäjä tuottaa myös suoraan osan maku-palveluista.

Maakuntalakiluonnoksen mukaan järjestämisvastuussa oleva maakunta vastaa asukkaalle laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisuudesta; tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä; tuottamistavasta; tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Oma Häme –valmistelussa maakunnan ohjausmallia on valmisteltu edellä mainittujen periaatteiden mukaisesti.

Niina Haake esitteli maakunnan ohjausmallin luonnosta ja järjestäjätehtävää erityisesti maakuntauudistuksen palveluiden näkökulmasta. Esitys liitteenä.

Esitys: Muutosryhmä merkitsee keskustelujen jälkeen tiedoksi

Päätös: Merkittiin ajankohtaiskatsaus tiedoksi

5. Vastuuvalmistelijoiden katsaukset

Maku-palveluiden vastuuvalmistelijat esittivät lyhyet (max. 5 min.) terveiset ja toiveet valmistelun etenemisestä vuoden 2019 loppuun asti.

- Pelastuspalvelut (Petri Talikka)

Pelastustoimen palveluissa ei ole tulossa suuria muutoksia, alue säilyy samana ja sisällöllisiä muutoksia ei juurikaan ole. Sen sijaan sisäistä kehittämistä tehdään jatkuvasti.

- Kotoutumispalvelut (Anita Salonen)

Valmistelua tehdään. Kanta-Hämeessä toteutetaan kotoutumisen pilottia. Tilanteen koetaan olevan epämääräinen maakuntavalmistelun myöhästyneen lakivalmistelun vuoksi. Kotoutumispalvelupilotti on riippuvainen kasvupalvelusta.

- Kasvupalvelut (Pekka Voutilainen)

Tämän hetken tiedon mukaan kasvupalvelujen uudistus toteutetaan maakuntauudistuksen lopputuloksesta huolimatta. Seudullisten kehittämissyhtiöiden ja kuntien kanssa on sovittu tapaamisista, joissa kartoitetaan osapuolten ajatuksia tulevista maakunnan yrityspalveluista. Tapaamisten pohjaksi toteutettiin kysely kaikille kolmelle seutukunnalle. Tarvitaan riittävän yhtenäistä kehittämis- ja toteutusprosessia. Esitys pöytäkirjan liitteenä.

- Alueiden kehittämispalvelut (Osmo Väistö)

Valmistelua ei ole toistaiseksi jatkettu. Tällä hetkellä odotetaan lakien voimaantumista (toimeenpanolaki). Kehittämistyötä tehdään kuitenkin määrätietoisesti. Maakunnan väestön osalta tulee olla näkemys ja suunnitelma. Alueelliset kehityskeskustelut käydään keväällä 2019. Rakennerahastoasiat on mietittävä uudelleen, nykyisen käytännön mukaisesti on mahdollista toimia vuoden 2021 alkuun.

- Maaseudun palvelut (Kari Kivikko)

Uuden EU-ohjelmakauden valmistelu alkaa. Tehtävät eivät tule olemaan samankaltaisia kuin nyt. Tavoitteita tulee pystyä arvioimaan pidemmällä aikavälillä. Maa- ja metsätalousministeriön oli tarkoitus pitää kehityskeskusteluja maakunnille syyskuussa, mutta toistaiseksi ne on peruttu. Lomituspalvelujen järjestäminen on siirtynyt tulevan hallituksen päätökseen. Ei ole tiedossa, mitä uusi lainsäädäntö pitää sisällään.

- Ympäristöterveydenhuollon palvelut (Leena Haimi)

Puheenvuorossa korostui maakuntavalmistelun epävarmuus ja sen vaikutus yhteisiin suunnitelmiin. Uusia toimintamalleja ja yhteistyötä valvontayksiköiden kesken kehitetään aktiivisesti, maakuntauudistuksen etemisen aikataulusta huolimatta. Kanta-Hämeessä (FSHKY:n ja Riihimäen valvontayksiköissä) suunnitellaan LaatuNet-ympäristöterveydenhuollon digitaalisen laatu järjestelmän käyttöön-

ottoa. Perusrungoltaan yhtenäinen valtakunnallinen laatujärjestelmä, jolla mahdollistetaan yhteiset mittarit. Järjestelmä mahdollistaa tietojen vertailtavuuden ja nostaa toimialan laatua. <http://www.envirovet.fi/laatunet/> Suunnitelmissa on, että LaatuNet otettaisiin käyttöön Kanta-Hämeessä jo ensi vuonna. Maakuntaudistuksen muuttunut aikataulu vaikuttaa myös ympäristöterveydenhuollon henkilöstön mukaan ottamiseen maakuntavalmisteluun.

- Ympäristö- ja luonnonvarapalvelut (Harri Mäkelä)

Vesienhoitopalvelun, vesi- ja kalatalouden, luonnonsuojelun ja ympäristötietoisuuden osalta palvelukuvaukset on tehty. Maakuntaudistuksen toteutumisen lopputuloksesta huolimatta kehitetään yhteistoimintaa suuremmalla alueella, esim. Kokemäenjoen valuma-alue, joka kattaa suuren osan Kanta-Hämeen, Pirkanmaan ja Satakunnan maakunnista ja osan Varsinais-Suomen maakunnasta. Ylimaakunnallisten tehtävien, kuten vesienhoidon ja vesi- ja kalataloustehtävien järjestämistä on valmisteltu ja valmistelun loppuraportti luovutetaan syyskuun loppuun mennessä maakuntajohtajille sekä ELY-keskusten ylijohdajille.

- Alueiden käytön ja liikennepalvelut (Heikki Pusa)

Maakuntaudistuksen toteutuessa, tienpito siirtyy maakuntien vastuulle ja tehtävät tulee hoitaa maakuntien yhteistyönä. Pirkanmaan kanssa valmistellaan yhteistyösopimusta. Päätetään mistä asioista sovitaan ja millä päätöstasoilla. Keskusteluissa on ollut mukana Etelä-Pohjanmaa. Jos maakuntaudistus ei toteudu, siihen sidoksissa olevia maantielakia ei uusita, jolloin myöskään nykyiset suunnitelmat eivät toteudu. Tieasioita pitää tarkastella maakuntien yhteistyönä ja keskustelua on tarpeellista jatkaa maakuntien tienpidon ohjausmahdollisuuksista.

Aluesuunnittelun osalta Hämeen liitto ja Hämeen ELY-keskus ovat keskustelleet nykyisen yhteistyön parantamista. ELY-keskusten aluekäytön rooli on muuttunut konsultoivaksi ja edistäväksi. Jos maakuntaudistus ei toteudu, olisi kiinnostava avata yhteistyöpilotti. Molemmilla toimijoilla on vähän resursseja, joten yhteistyön tiivistäminen olisi järkevää. Vuoden lisäaika kannattaa käyttää hyödyksi ja testata erilaisia toimintamalleja sekä rakentaa tietokarttaa uudella aikataululla.

- Sote-palvelujen yhdyspinnat (Sirpa Ylikerälä)

Allianssipilotti lähtee käyntiin syyskuun lopulla. Kotoutumispalveluissa kuntien osuus on erittäin tärkeä. Sosiaalihuollon puolella on jatkettu asiakkaiden profilointia palvelumuotoilun keinoin. Oma Hämeessä on kuntoutuksen työryhmä, joka liittyy sote-palvelujen yhdyspintoihin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulee maakunnan yhdeksi tehtäväksi. Sirpa toivoo maku-puolen valmistelusta henkilöitä mukaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävän suunnitteluun. Pyrkimyksenä on laajentaa näkökulmaa hyvinvoinnista ja terveydestä.

Esitys: Muutosryhmä merkitsee keskustelujen jälkeen tiedoksi

Päätös: Merkittiin ajankohtaiskatsaus tiedoksi

6. Oma Häme – asiakkuudenhallinnan esiselvitys

Hankkeen avulla selvitettiin tulevan maakunnan yhteistä näkemystä asiakkuudenhallinnasta. Maakunnan tuleva tehtäväkenttä on laaja ja monipolvinen. Tällä hetkellä toimintaa on johdettu hyvin pitkälti palvelualueittain. Tulevaisuudessa on tarve johtaa asiakkuuksia, prosesseja ja verkostoja yli palvelurajojen. Asiakasta onkin tarkasteltava kokonaisuuteen riippumatta palvelu- ja toimialarajoista. Haasteena on tunnistaa asiakkuudet ja prosessi, johon tarpeeseen asiakkuudenhallinnalla pyritään vastaamaan.

Esitys: Muutosryhmä merkitsee keskustelujen jälkeen tiedoksi

Päätös: Siirretään käsiteltäväksi seuraavaan kokoukseen ajanpuutteen vuoksi.

7. Muut asiat

Maku-muutosryhmän kokoonpano

Lähtettäviä organisaatioita pyydetään tarkistamaan edustajansa maku-muutosryhmässä. Muutokset ilmoitetaan Riikka Järviselle.

Vimanan johtama Maakuntien tietojohtamisen ratkaisukokonaisuus –hanke (MaTi). Hankkeen perustavoitteena on suunnitella, kehittää ja toteuttaa tekninen tietoaalijärjestelmä lähdejärjestelmäintegraatioon sekä tietovarastointi raportointi-, analytiikka- ja keinoälyratkaisuihin. Ratkaisukokonaisuuden priorisoitu sisältö on käyttövalmis 1.1.2021. Ylläpidosta vastaa maakuntien palvelukeskus Vimana. Hanke on yksi keskeisin edellytys maakunta- ja sote –uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja noudattaa uudistuksen aikataulua.

Valtion järjestelmät VJ-hanke

Vimanan VJ-hankkeen tavoitteena on mahdollistaa valtiolta maakuntien vastuulle siirtyvien tehtävien hoidossa tarvittavien tietojärjestelmien käyttö maakunnissa. Hankkeen projektisuunnitelma on laadittu 19.6.2018. Kick off –tilaisuus pidetään 5.9.2018, jonka jälkeen verkosto kokoontuu viikoittain. Oma Hämeen edustaja on Riikka Järvinen

Maku-tietojärjestelmäryhmä

Tavoitteena on tehdä maakuntauudistuksen perustietotekniikkaan liittyvä selvitys syksyn 2018 aikana. Ryhmässä ovat mukana mm. maku-palveluihin liittyvien tietojärjestelmien ylläpitoon liittyvät toimijat. Puheenjohtajana toimii Riikka Järvinen.

Oma Hämeen ARC-koulutus

Oma Hämeen työntekijöitä on osallistunut ARC-koulutukseen (ICT, järjestäminen ja LAPE). ARC:lla kuvataan tulevan maakunnan tietojärjestelmät, palvelut, prosessit, organisaatiotasot sekä näiden väliset yhteydet. Harjoitteluvaiheessa on kuvattu maakuntaorganisaation ylätasoa, viitearkkitehtuurin mukaisia palveluita sekä tietojärjestelmiä. Myöhemmässä vaiheessa kuvaamista laajennetaan prosessitasolle yhdessä substanssien henkilöiden kanssa.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 15.00. Seuraava kokous pidetään 13.12.2018 klo 9.00.